

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТУВАННЯ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТУВАННЯ**

КУРСОВА РОБОТА

по предмету Планування розвитку територіальних громад
на тему:

**«Моніторинг та оцінювання реалізації стратегічного плану
розвитку об'єднаних територіальних громад»**

Студента 3 курсу, АПУА групи
Спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
Габрійчука Ярослава Вікторовича
Керівник: Климчук Олександр Васильович

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

Зміст

Вступ	2
РОЗДІЛ 1. Правова база системи моніторингу регіонального розвитку..	Ошибка! Закладка не определена!
Закладка не определена.	
1.1. Сильні та слабкі сторони	Ошибка! Закладка не определена.
1.2. Поняття та порядок добровільного об'єднання територіальних громад.....	10
1.3 Характеристика порівняльних переваг, викликів та ризиків перспективного розвитку об'єднаної територіальної громади на основі оцінки стартових умов місцевого розвитку шляхом SWOT-аналізу. Ошибка! Закладка не определена.	3
РОЗДІЛ 2. Доступність регіональної та місцевої статистики як умова формування та моніторингу державної й регіональної політики	Ошибка! Закладка не определена.
2.1 Вдосконалені технології збору та управління даними.. Ошибка! Закладка не определена.	7
2.2 Загальна мета системи моніторингу регіонального розвитку	19
РОЗДІЛ 3. Стратегічні цілі розвитку об'єднаних територіальних громад	21
3.1. Досвід стратегічного планування в громадах.....	24
Висновок.....	49
Список літератури	30

Вступ

Розвиток самодостатніх об'єднаних територіальних громад в Україні є одним з головних чинників успіху реформи місцевого самоврядування. Важливе, якщо не вирішальне, місце в цьому процесі займає реалізація, моніторинг і оцінювання стратегій розвитку підприємництва в ОТГ.

Моніторинг і оцінка (МіО) — важливий елемент формування обґрунтованої політики. МіО охоплює кількісні та якісні методи збору, обробки, аналізу й поширення даних, необхідних для управління політикою та оцінки її впливу.

Аналіз важливий для успішної розробки політики й реалізації програм, проектів і операційних послуг. Він допомагає формулювати й оцінювати альтернативи, розуміти функціонування та поведінку складних систем, вимірює продуктивність системи й вдосконалює ефективність. Проте якщо аналіз і допоміжні моделі, дані та припущення не відповідають цілі, наслідки можуть бути серйозними — від фінансових та репутаційних збитків до правових проблем. У найбільш серйозних випадках життя людей та засоби до їхнього існування можуть опинитися під загрозою.

Актуальність даної теми зумовлена необхідністю стратегічного планування розвитку об'єднаних територіальних громад, на основі сучасного та стрімкого розвитку суспільства, та розширення його інтересів та потреб і прагнення до удосконалення системи місцевого самоврядування.

Основними завданнями роботи є, аналізуючи законодавчі акти України, практику країн Європи та історичні напрацювання держави у сфері управління та планування стратегічного розвитку об'єднаних територіальних громад, з'ясувати що конкретно являє собою стратегічне планування, моніторинг розвитку територіальних громад та які етапи такого розвитку пройдено, проаналізувавши розвиток попередніх років.

Метою даної роботи є комплексне дослідження, на основі аналізу законодавчих актів, наукових досліджень, практики національних та міжнародних

інституцій, проблем оцінювання та стратегічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Для вирішення поставленої мети необхідно дослідити наступні **завдання**:

- визначити сильні та слабкі сторони стратегічних підходів у процесі реалізації плану розвитку об'єднаних територіальних громад;

- викласти основні методи та підходи до етапу реалізації стратегій розвитку в об'єднаних територіальних громадах;

Об'єктом дослідження є стратегічний план розвитку територіальних громад.

Предметом дослідження є системи моніторингу регіонального розвитку об'єднаних територіальних громад.

Структура роботи. Відповідно до мети та завдань дослідження робота складається із вступу, трьох розділів, що містять чотири підрозділи, висновків, списку використаних джерел із 18 найменувань. Загальний обсяг роботи 27 сторінок.

Висновки

Стратегічне планування – це системний шлях до управління змінами й досягнення консенсусу в усій громаді, а також створення спільного бачення майбутнього громади. Це творчий процес визначення проблем та погодження реалістичних цілей, завдань і стратегій, здійснення яких вирішить ці проблеми. Стратегічне планування є також потужним інструментом об'єднання лідерів бізнесу, громади та посадовців місцевої влади для створення публічно-приватних партнерств, що має позитивний вплив на місцевий діловий клімат та конкурентне становище громади, а також на розвиток усіх сфер життя громади, пов'язаних з рівнем життя її мешканців.

Існуюча управлінська практика свідчить про те, що рішення, прийняті суб'єктами управління щодо розвитку ОТГ, пов'язані переважно із здійсненням оперативних дій, спрямованих на регулювання хоч і важливих, але відокремлених параметрів соціально-економічної системи. Одна з причин такої ситуації – відсутність достовірної та повної інформації, що відображає реальний стан, тенденції, умови та фактори розвитку ОТГ.

Інформація, що надається територіальними органами державної статистики, далеко не завжди відповідає основним вимогам системності, комплексності та своєчасності. Наявність повної своєчасної та достовірної інформації про процеси, що відбуваються в різних галузях життєдіяльності ОТГ, є необхідною умовою організації ефективного управління його розвитком. Саме моніторинг покликаний забезпечувати стратегічне управління інформацією, яка б усувала будь-яку невизначеність або, навпаки, виявляла нестачу необхідних даних.

Отже, моніторинг реалізації місцевих програм розвитку покликаний забезпечувати повну, своєчасну та достовірну інформацію про процеси, що відбуваються у різних сферах даної адміністративно-територіальної одиниці.

Список літератури

1. Берданова О. В. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади./[О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017.
2. Глобальне оцінювання національної статистичної системи України. <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/52535/52745/Ukraine+GA/dfaf8f9c-4d33-49ed-a9ae-57528dc56e47>
3. Закон України «Про засади державної регіональної політики» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 13, ст. 90).
4. Інструменти регіонального розвитку в Україні: / авт. кол.:О. В. Берданова, Г. А. Борщ, В. М. Вакуленко, О. І. Васильєва, Н. М. Гринчук, О. С. Ігнатенко, І. М. Петренко, Н. А. Сич ; за ред. О. В. Берданової, В. М. Вакуленка. – К.: НАДУ, 2013.
5. Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад. Київ, Міністерство розвитку громад та територій України, 2021.
6. Моніторинг та оцінювання програм регіонального розвитку / Лендьял М., Винницький Б., Ратейчак Ю., Санжаровський І. / За ред. Санжаровського І., Полянського Ю. – К.: К.І.С., 2007.
7. Офіційний вісник України, 2015, № 88, ст. 2926.
8. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Г. Васильченко, І. Парасюк, Н. Єременко / Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015.
9. Постанови Кабінету Міністрів України № 476 від 20 травня 2009 р. «Про запровадження оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів».

10. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / За заг. ред. С. Чернова, В. Воронкової, В. Банаха, О. Сосніна, П. Жукаускаса, Й. Ввайнхардт, Р. Андрюкайтене. Запоріжжя : ЗДІА, 2016.

11. Публічне управління та адміністрування у цифровому суспільстві: монографія. Г. В. Ортіна та ін. Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2020.

12. Співробітництво територіальних громад (міжмуніципальне співробітництво – ММС): за заг. ред. В.В.Толкованова, Т.В.Журавля. – К.: Фенікс, 2016.

13. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук]. – К., 2017.

14. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: / Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Київ, 2017.

15. Ткачук А. Ф. Стратегічне планування у громаді / А. Ткачук, В. Кашевський, П. Мавко. – К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016.

16. Лонтка К. Стратегічне планування. Суми/Люблін. Частина 2 від 5.12.2012. SUMYNEWS. URL: <http://www.sumynews.com>

17. Сментина Н.В. Стратегічне планування соціально-економічного розвитку на мезорівні: теорія, методологія, практика: монографія. Одеса: Атлант, 2015

18. Варналій З.С. Регіональна політика України: нові умови, нові вимоги. Стратегічні пріоритети. Науково-аналітичний щоквартальний збірник. 2007. № 1(2). С. 141–149.